

Δελτίο Τύπου

Λουξεμβούργο, 20 Σεπτεμβρίου 2021

Η ΕΕ δεν κάνει αρκετά για να τονώσει τις βιώσιμες επενδύσεις

Για τη μετάβαση σε μια οικονομία μηδενικών καθαρών εκπομπών θα απαιτηθούν σημαντικές δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις, ωστόσο η ΕΕ δεν κάνει αρκετά ώστε να διοχετεύσει πόρους σε βιώσιμες δραστηριότητες. Αυτό είναι το συμπέρασμα ειδικής έκθεσης που δημοσίευσε το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο (ΕΕΣ), με την οποία ζητείται η ανάληψη συνεπέστερης δράσης από την ΕΕ. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ορθώς εστίασε στην αύξηση της διαφάνειας στην αγορά, ωστόσο οι ελεγκτές επέκριναν την έλλειψη συνοδευτικών μέτρων για την κάλυψη του περιβαλλοντικού και κοινωνικού κόστους μη βιώσιμων οικονομικών δραστηριοτήτων. Σύμφωνα με την έκθεση, η Επιτροπή πρέπει να εφαρμόζει συνεπή κριτήρια για τον προσδιορισμό της βιωσιμότητας των επενδύσεων που στηρίζονται από τον ενωσιακό προϋπολογισμό, και να στοχεύει καλύτερα τις προσπάθειες ούτως ώστε να δημιουργηθούν ευκαιρίες βιώσιμων επενδύσεων.

«Οι δράσεις της ΕΕ για βιώσιμη χρηματοδότηση δεν θα είναι πλήρως αποτελεσματικές εφόσον δεν ληφθούν πρόσθετα μέτρα για την τιμολόγηση του περιβαλλοντικού και κοινωνικού κόστους μη βιώσιμων δραστηριοτήτων», δήλωσε η Eva Lindström, Μέλος του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου και αρμόδια για την έκθεση. «Οι μη βιώσιμες επιχειρηματικές δραστηριότητες εξακολουθούν να είναι υπερβολικά κερδοφόρες. Η Επιτροπή έχει κάνει πολλά για να φέρει στην επιφάνεια αυτή την έλλειψη βιωσιμότητας, αλλά το πρόβλημα παραμένει και χρήζει αντιμετώπισης».

Τα βασικά ζητήματα είναι, αφενός, η αδυναμία της αγοράς να τιμολογήσει τις αρνητικές περιβαλλοντικές και κοινωνικές συνέπειες των μη βιώσιμων δραστηριοτήτων και, αφετέρου, η γενική έλλειψη διαφάνειας ως προς το τι είναι βιώσιμο. Το σχέδιο δράσης για τη χρηματοδότηση της αειφόρου ανάπτυξης του 2018 αντιμετώπιζε τα ζητήματα αυτά μόνον εν μέρει, σύμφωνα με τους ελεγκτές. Στην υλοποίηση πολλών μέτρων σημειώνονται καθυστερήσεις, ενώ απαιτούνται περαιτέρω ενέργειες προκειμένου να γίνουν λειτουργικά. Οι ελεγκτές υπογραμμίζουν την ανάγκη να υλοποιηθεί πλήρως το σχέδιο δράσης και τονίζουν τη σημασία της ολοκλήρωσης του κοινού συστήματος ταξινόμησης των βιώσιμων δραστηριοτήτων (ταξινόμια της ΕΕ) βάσει επιστημονικών κριτηρίων. Συνιστούν τον προσδιορισμό πρόσθετων μέτρων για να διασφαλιστεί ότι η

Σκοπός του παρόντος δελτίου Τύπου είναι η παρουσίαση των κύριων μηνυμάτων της ειδικής έκθεσης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου. Το πλήρες κείμενο της έκθεσης διατίθεται στον ιστότοπο eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

τιμολόγηση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου αντικατοπτρίζει καλύτερα το περιβαλλοντικό κόστος τους.

Στην έκθεση υπογραμμίζεται επίσης ο σημαντικός ρόλος που διαδραματίζει η ΕΤΕπ στη βιώσιμη χρηματοδότηση. Όσον αφορά τη χρηματοδοτική στήριξη της ΕΕ που τελεί υπό τη διαχείριση της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ), οι ελεγκτές διαπίστωσαν ότι η στήριξη από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΤΣΕ) δεν εστίασε στις περιοχές όπου υπάρχει μεγαλύτερη ανάγκη για βιώσιμες επενδύσεις, και ειδικότερα στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη. Επιπλέον, πολύ μικρό μόνο τμήμα της δαπανήθηκε για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή. Προκειμένου αυτό να αλλάξει, συνιστούν στην Επιτροπή να αναπτύξει, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, μια δεξαμενή βιώσιμων έργων.

Τέλος, οι ελεγκτές διαπίστωσαν επίσης ότι ο ενωσιακός προϋπολογισμός δεν εφαρμόζει πλήρως τις ορθές πρακτικές βιώσιμης χρηματοδότησης, ενώ δεν έχει καθορίσει συνεκτικά και επιστημονικά τεκμηριωμένα κριτήρια για να αποφεύγεται η πρόκληση σημαντικής βλάβης στο περιβάλλον. Το πρόγραμμα InvestEU είναι το μόνο στο οποίο οι επενδύσεις αξιολογούνται βάσει κοινωνικών και περιβαλλοντικών προτύπων συγκρίσιμων με εκείνα που εφαρμόζει η ΕΤΕπ. Αυτό συνεπάγεται τον κίνδυνο η περιβαλλοντική και κοινωνική βιωσιμότητα των ίδιων δραστηριοτήτων που χρηματοδοτούνται από διαφορετικά ενωσιακά προγράμματα, περιλαμβανομένου του ταμείου ανάκαμψης της ΕΕ, να προσδιορίζεται βάσει ανεπαρκώς αυστηρών ή ασυνεπών κριτηρίων. Επιπλέον, πολλά από τα κριτήρια που χρησιμοποιούνται για την παρακολούθηση της συμβολής του ενωσιακού προϋπολογισμού στους κλιματικούς στόχους δεν είναι εξίσου αυστηρά και επιστημονικά τεκμηριωμένα με αυτά που έχουν καταρτιστεί για την ταξινόμηση της ΕΕ. Ως εκ τούτου, οι ελεγκτές συνιστούν η αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» να εφαρμόζεται με συνέπεια στο σύνολο του ενωσιακού προϋπολογισμού, όπως και τα κριτήρια ταξινόμησης της ΕΕ.

Η έκθεση ελέγχου θα συνεισφέρει στην υλοποίηση της στρατηγικής του 2021 για τη χρηματοδότηση της μετάβασης σε μια βιώσιμη οικονομία, την οποία δημοσίευσε η Επιτροπή στις αρχές Ιουλίου.

Γενικές πληροφορίες

Πολλές οικονομικές δραστηριότητες στην ΕΕ εξακολουθούν να είναι υψηλής έντασης άνθρακα. Προκειμένου να επιτευχθεί η τιμή-στόχος που έχει τεθεί για το 2030 για μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου κατά 55 %, θα χρειαστούν, σύμφωνα με την Επιτροπή, πρόσθετες ετήσιες επενδύσεις ύψους περίπου 350 δισεκατομμυρίων ευρώ στον ενεργειακό τομέα και μόνο. Σύμφωνα με εκτιμήσεις εμπειρογνομόνων, για την επίτευξη μηδενικών καθαρών εκπομπών στην ΕΕ έως το 2050 θα απαιτηθούν συνολικές ετήσιες δαπάνες κεφαλαίου ύψους περίπου 1 τρισεκατομμυρίου ευρώ την περίοδο 2021-2050. Από το ποσό αυτό, η χρηματοδοτική στήριξη της ΕΕ θα μπορούσε επί του παρόντος να συνεισφέρει άνω των 200 δισεκατομμυρίων ευρώ ετησίως την περίοδο 2021-2027. Αυτό καταδεικνύει πόσο μεγάλο είναι το επενδυτικό κενό, όπως και ότι δεν επαρκούν οι δημόσιοι πόροι για να επιτευχθούν αυτοί οι στόχοι.

Σύμφωνα με το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο 2021-2027, η ΕΕ σχεδιάζει να στηρίξει τόσο δημόσιες όσο και ιδιωτικές επενδύσεις διαθέτοντας τουλάχιστον το 30 % του προϋπολογισμού της στη δράση για το κλίμα. Επιπλέον, τα κράτη μέλη θα χρειαστεί να διαθέσουν για τη στήριξη της δράσης για το κλίμα τουλάχιστον το 37 % των κεφαλαίων που θα λάβουν στο πλαίσιο του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας («το ταμείο ανάκαμψης της ΕΕ»).

Το InvestEU, το οποίο διαδέχεται το ΕΤΣΕ, είναι ο νέος μηχανισμός στήριξης επενδύσεων της ΕΤΕπ για την κινητοποίηση ιδιωτικών επενδύσεων σε έργα στρατηγικής σημασίας για την ΕΕ. Επί του παρόντος, οι ρυθμίσεις σχετικά με την αναφορά στοιχείων για το InvestEU δεν περιλαμβάνουν τα

πραγματικά αποτελέσματα για το κλίμα και το περιβάλλον των έργων που εντάσσονται στις χρηματοδοτικές πράξεις, και δεν προβλέπουν δημοσιοποίηση των ποσών της χρηματοδότησης του InvestEU που παρακολουθείται σύμφωνα με τα κριτήρια της ταξινομίας της ΕΕ.

Η ειδική έκθεση 22/2021, με τίτλο «*Βιώσιμη χρηματοδότηση: Απαιτείται συνεπέστερη δράση της ΕΕ για να ανακατευθυνθεί η χρηματοδότηση προς βιώσιμες επενδύσεις*», είναι διαθέσιμη στον ιστότοπο του ΕΕΣ (eca.europa.eu).

Επικοινωνία με τον Τύπο

Γραφείο Τύπου του ΕΕΣ: press@eca.europa.eu

- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu - κιν.: (+352) 691 553 547
- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu - κιν.: (+352) 691 551 502